

OBRRTNIK

Glasilo Jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine

Lastnik: Poverjenišvo za izdajo lista „Obrtnik“ (Lovro Pičman). Uprava: Ljubljana, Ilirska ul. 15.
Naročnina znaša: za celo leto 30.—Din
za pol leta 15.— „
posamezna številka . . . 1.50 „

V slogi in edinstvu
vsega Jugoslovanskega obrtništva
je uspeh!

Uredništvo: Ljubljana, Borštnikov trg 1. — Odgovorni urednik Mihelčič Ivan. — Rokopisov ne vračamo. — Nefrankiranih dopisov ne sprejemamo. — Oglase zaračunamo po ceniku. — Ponatis člankov dovoljen le z dovoljenjem uredništva.

Leto II.

Ljubljana, dne 18. avgusta 1933.

Štev. 16.

PREPIS.

Deželno sodišče v Ljubljani. Kšt. 34/33
28./VII. 1933. 18

V IMENU NJEGOVEGA VELIČANSTVA KRALJA!

Okrožno sodišče v Ljubljani kot zborna sodišče je vsled naredbes z 3./VI., s katero je bila določena glavna razprava, razpravljalo javno dne 16./VI. 1933. pod predsedstvom sos. Kralja Ivana. V navzočnosti sos. Mladiča Antona in sos. Hudnika Adolfa kot sodnikov in sod. pr. Poljanca Franca kot zapisničarja, v prisotnosti zas. tožilca dr. Koceta Jurija in dr. Pretnarja Josipa, zastopnika Muca Viljema, prostega obt. Kunstlerja Albina, branilca dr. Pegana Vladislava, odv. v Ljubljani o obtožbah, katere sta vložila imenovana zas. tožilca zoper navedenega obtoženca radi prest. klevete po čl. 52. zak. o tisku in je po predlogu zastopnika zas. tožilcev, naj se obt. spozna za krivega in kaznuje v sm. obtožbe in po predlogu branilca, naj se ga oprosti, istega dne odločilo: Kunstler Albin, roj. 12. sept. 1898. v Ljubljani kot s'm Jožeta in Marije roj. Končan, prist. v Ljubljano, r. k., samski, diplomiran tehnik višje strokovne šole v Ljubljani in kolarski mojster, stan. Lepi pot 1., brez premoženja, nekaznovan, na prostosti, je kriv, da je dne 1./XI. 1932. v Ljubljani kot odgovorni urednik periodičnega lista „Obrtnik“, izhajajočega v Ljubljani, dal objaviti, odn. objavil v 16. št. tega lista sledeče:

1. na prvi strani pod naslovom Potvarjanje obrtniških podpisov v „Obrtnem Vestniku“ v drugem odstavku tega članka: „Oni članek, katerega je podpisal g. Radovan iz Št. Jenjeja v „O. V.“ mi je prebral dr. Koce že 12./X. t. l. in me je prosil ter rotil, da naj pristanem jaz Hrastelj Peter na podpis tega članka, če ga bodo priobčili v „O. V.“

2.a) na prvi strani pod naslovom „Razgovor med Radovanom, Pičmanom in Kunstlerjem“, v 4. odst. tega članka: „Upamo, da s tem prepričimo nadaljno grdo izrabljanje obrtništva po gotovih intrigah po O. V. in bi priporočali gg. Pretnarju in dr. Kocetu, naj napišejo v list kaj stvarnega“.

2.b) V 6. odst. istega članka: „iz zgoraj navedenega in iz raznih člankov v „Obrtnem Vestniku“, objavljenih v 40—43. številke, kakor tudi najbrže iz prejšnjih, se na sedanjo ugotovitev potvarjanja podpisov na članke, ki sta jih najbrže spisala gg. dr. Pretnar in dr. Koce je sedaj lahko vsakomur razvidno...“

3. Na tretji strani pod „Izjavo“, ki jo je priobčil v smislu poravnave Kšt. 13/32. dodatek: „Ker nisem pri objavi navedenega članka sodeloval, se ne čutim prizadetega. Želim g. dr. Kocetu, da se z zgornjim (sc. izjavo) kolikor mogoče opere očitkov, ki mu jih je nekdo po njegovem mnenju naštel v našem listu“ ter je s tem od 1. in 2./b(v novinah priobčil in raznesel nekaj neresničnega, kar utegne škodovati časti, dobremu imenu, družabnemu ugledu in pridobitvenemu kreditu zas. tožilca dr. Koceta Jurija in pod t. 2. b) tudi zas. tožilcu dr. Pretnarju Josipu, pod t. 2./a) in 3.) pa zas. tožitelja dr. Koceta, ad 2./a) tudi dr. Pretnarja zaničeval in omalovaževal, ne da bi navedel činjenice.

Zakrivil je pod t. 1.) 2./b) prest. klevete po čl. 52./I. zak. o tisku pod t. 2./a) in 3.) pa prest. uvrede po čl. 52./IV. zak. o tisku ter se obsodi v sm. §§ 61, 62, 63. k. z., po čl. 56/I in II. zak. o tisku z uporabo § 71./V. k. z. pri zaporni kazni na Din 840.— denarne kazni, plačljive v enem mesecu po pravomočnosti sodbe (§ 43. k. z.), v primeru neizterljivosti na 14 dni zapore (§ 43. k. z.), po čl. 62. zak. o tisku mora plačati zas. tožilcu dr. Kocetu Juriju Din 300.— materialne odškodnine, zasebnemu tožilcu dr. Pretnarju Josipu pa Din 200.— materialne odškodnine. po čl. 52. zak. o tisku mora povzročiti objavo sodbe v izpisku na čelu lista „Obrtnik“ v 1. ali 2. številki, ki izide po pravomočnosti sodbe. Po § 310. k. p. mora trpeti in povrniti stroške kazenskega postopanja in stroške morebitne izvršitve kazni; stroški so izterljivi (§ 209./II. k. p.).

Ljubljana, dne 16. junija 1933.

Pozabili ste, da smo Vas opozorili, da poravnate 30 Din za naročnino »Obrtnika«.

Kako pomagati nam obrtnikom

Vsak obrtnik čuti težo današnje gospodarske krize, ki je povzročila, da je nastal skoraj popoln delavni zastoj v vseh panogah obrti. Tembolj jo čutimo obrtniki, ker nam tudi velika obrt in industrija odvezemlje čim dalje več dela in nas tako spravlja v brezupno stanje. Posebno čevljarji i. dr. so zapadli počasnemu hiranju. Mojstri teh strok so prisiljeni skrciti število svojih pomočnikov in vajencev, ker komaj sami životarijo s svojimi družinami. Pa tudi ostale panoge bodo kaj kmalu zgubile na svoji pomembnosti z ozirom na vedno razvijajočo se industrijo.

Odgovorni činitelji se tudi prizadevajo pomagati obrtništvu z raznimi nasveti, vendar taka pomoč z daleka premalo izda in se bi moralo na kak drug način skušati odpomoči sedanji krizi, ki vlada med obrtništvom in se bo morala dati kaka nova priložnost do ponovnega zaslužka in z njo oživeti veselje do dela in življenja.

Kot nekaka uvodna priložnost do malega zaslužka in ponovnega oživetja obrtniške delavnosti bi bila dana s strani širšega prebivalstva z majhnimi naročili v obliki popravil. Vsaj je bilo prebivalstvo pred krizo ravno oni činitelj, ki je bilo z obrtništvom v neposredni poslovni zvezi kar se tiče oddaje dela in naročil.

Da bi se mogle vse tudi najširše plasti našega prebivalstva opozoriti, na kak način bi se dalo pomagati nam obrtnikom v sedanjih težkih časih, morali bi se poslužiti vsega našega časopisja, radija in filma, da bi ti v gotovih dneh opozarjali svoje naročnike, bralce in poslušalce in obiskovalce, da se da tudi z majhnimi naročili in popravili pomagati vsaj nekoliko nam obrtnikom z ozirom na naše težko gospodarsko stanje. Ker kakor hitro pride obrtnik do svojega še tako malega zaslužka, se tudi njegova kupna moč poveča, kar je v vidno korist trgovstvu in v gotovi zvezi tudi ostalemu zasebnemu in državnemu gospodarstvu.

Tudi oblasti bi morale vplivati, da naj se vpošteva tak vobče koristen način pomoči obrtništvu, kar bi napravilo zelo ugoden vtis na vse ostale državljane, ki bi uvideli resni namen odločujočih činiteljev, resno in hitro reševati slabo gospodarsko stanje obrtniškega stanu in tudi pomagati ostalim.

Poziv bi se moral vršiti na celokupno prebivalstvo v državi, posebno na družinske očete in matere, dalje na gospodarje, na delodajalce in delojemalce, da naj po možnosti dajo vse one stvari, ki so nujno potrebne gospodinjstvu in gospodarstvu v popravilo ali v novo delo.

Če računamo, da je v Jugoslaviji približno nad 2 milijona družinskih gospodarstev in naj bi vsako dalo vsaj približno za 50 dinarjev za vsakokratna popravila, bi se v doglednem času spravilo nad 100 milijonov dinarjev v promet, kar bi gotovo mnogo koristilo celotnemu narodnemu gospodarstvu.

Ta način državlanske vzajemnosti bi dokazal čut razumevanja za skupni boj za odpravo gospodarske krize in bi povečal tudi zaupanje v medsebojno podpiranje v nadaljnih težkih časih in dal pečat ljubezni do svoje domovine in do svojih sodržavljanov.

Časopisje, radijo in film lahko uspešno pomagajo pri tem načinu pomoči, za kar jim bo obrtništvo zelo hvaležno in jih bo tudi podpiralo pri njihovih stanovskih zahtevah in potrebah.

Vsem tistim pa, ki bodo neposredno pomagali s svojimi naročili, naj jim bo na tem mestu zagotovljeno vpoštevanje njihovega položaja, v katerem se oni sami nahajajo s tem, da se bodo vsa naročila kar najvestneje izvršila in da se niso zastoj potrudili morda tudi z žrtvami pomagati svojim delaželjnim sodržavljanom.

V vzajemnosti in v sodelovanju vseh državljanov leži edinole končna in odločna rešitev točasno vladajoče gospodarske in socialne krize.

Pomagajmo si sami in nam bo pomagano.

Vprašanje posebne trgovske zbornice v Zagrebu

Značilna interpelacija narodnega poslanca dr. Milana Metikoša.

Prinašamo popolen prevod iz bratskega „Obrtniškega Vjesnika“, ki izhaja v Zagrebu, kateri v svoji št. 32. z dne 5. avgusta 1933 prinaša doljno interpelacijo. Ker so razmere v vprašanju obrtniške zbornice v Ljubljani povsem iste, kakor v doljnem slučaju ter celo še hujše, za enkrat prinašamo samo prevod, da s tem informiramo naše čitatelje, kdo se je zavzel za posebno trgovsko zbornico v Zagrebu, in kdo so ljudje, ki temu nasprotujejo.

Gospod dr. Milan Metikoš, narodni poslanec je poslal ministru trgovine in industrije izvanredno zanimivo interpelacijo, ki se glasi:

Gospod minister!

Na podlagi obrtnega zakona predpisov § 393. je omogočeno osnovanje posebnih trgovinskih, obrtniških in industrijskih zbornic.

Industriji s področja trgovinske-industrijske zbornice v Zagrebu so zahtevali osnovanje posebne industrijske zbornice. Trgovci s področja iste zbornice so zahtevali osnovanje samostojne trgovske zbornice. O tem so storjeni tudi sklepi občnih zborov prisilnih in neprisilnih organizacij trgovcev, skoro enoglasno za delitev sedanje trgovinske industrijske zbornice v Zagrebu, da se osnuje samostojna trgovska zbornica. Od 46 organizacij, jih je 38 sklenilo od večine udruženj ter niti enemu ni sporočila zbornica, da ima pravico pritožbe na bansko upravo proti temu sklepu. Uvedel se je neki in onemogoča se trgovskim združenjem, da dobijo samostojno trgovsko zbornico. Kdor ve, da imajo v sedanji trgovinsko industrijski zbornici nekateri uradniki plače 12.000 Din mesečno, in da se za potne stroške porabi okrog 200.000 Din letno, tedaj on ve, kdo onemogoča izvršitev predpisa § 393. obrtnega zakona in zakaj? Kajti, kadar se sedanja zbornica razdvoji v 2 zbornici, industrijsko posebno in trgovsko posebno, tedaj ne bo niti plače 12.000 Din mesečno, niti za potne račune 200.00 Din letno. Tu leži

vzrok razveljavljanja sklepov trgovskih združenj, katera so soglasno sklenila delitev sedanje zbornice v Zagrebu, in zahtevala trgovsko zbornico. Tu leži tudi vzrok, zakaj so na skupščini udruženja trgovcev hodili zastopniki sedanje zbornice in pretili trgovcem, da jim sklepi ne bodo priznani, ker imajo po sedanjem proračunu zasigurne velike dohodke; ali po delitvi zbornice pričakujejo nekateri uradniki redukcijo, drugi pa zmanjšanje dohodkov.

Ko je obrtni zakon izdan, se ima tudi izvršiti, pa če on konvenira ali ne komur bilo uradniku dosedanjih zbornic. Interesi splošnosti so važnejši od interesov poedincev, pa če prav bi isti imeli kakršnekoli prijateljske zveze, v kateremkoli slučaju. Zahtevani so bili podatki o razveljavljenih sklepih trgovskih prisilnih udruženj, ali je uprava zbornice onemogočila vsako obveščanje, ter je kot nadzorna oblast poslala na skupščine trgovskih udruženj svoje uradnike, da vplivajo proti sprejetju sklepov o delitvi zbornice, ker so želeli onemogočiti ustvaritev samostojne trgovske zbornice.

Kakšen je bil osebni interes, angažiran pri tem, se vidi, ker ima pri današnji zbornici Pokojninski sklad večjo imovino od celokupne imovine trgovinske industrijske zbornice, in kadar ima uradnik zbornice 12.000 Din mesečne plače in pravico na potne stroške, ki so predvideni letno z 200.000 Din v proračunu, in kadar ima in ko ima pravico na pokojnino iz tako bogatega pokojninskega sklada, tedaj je jasno, zakaj se protivi sklepom trgovcev za delitev zbornice. Sedaj je jasno, zakaj je uprava zbornice razveljavila sklepe trgovinskih prisilnih in neprisilnih udruženj o delitvi zbornice za ustanovitev samostojne trgovske zbornice. To nezakonito delo sedanje skupne zbornice v Zagrebu je dobilo priznanje z rešitvijo ministrstva trgovine in industrije, o kateri niso obveščena trgovska združenja, ki so zahtevala

delitev sedanje zbornice. Z ozirom na to, ker je obrtni zakon omogočil ustanovitev samostojnih zbornic, in ker je velika večina trgovskih združenj sklenila delitev sedanje zbornice in zahtevala samostojno trgovsko zbornico, ali ker to onemogoča nekoliko vplivnih funkcionarjev sedanje industrijsko-trgovske zbornice v svojem osebnem interesu, si dovoljujem svobodno zaprositi Vas g. minister, da mi izvolite v narodni skupščini ustmeno odgovoriti:

1. Ali Vam je znano, da uprava trgovinske industrijske zbornice v Zagrebu potom svojih uradnikov onemogoča osnovanje samostojne trgovske zbornice, ker onemogoča delitev sedanje trgovinske industrijske zbornice v Zagrebu iz osebnih interesov?

2. Ali ste pripravljene potom Kr. banske uprave v Zagrebu zahtevati od trgovinske industrijske zbornice v Zagrebu, odnosno od trgovskih prisilnih in neprisilnih udruženj te zbornice sklepe o delitvi zbornice in o osnovanju samostojne trgovinske zbornice. Ter ali ste pripravljene odrediti zasledovanje o tem, da se ugotovi, kateri uradniki od zbornice so prisostvovali na stroške zbornice skupščinam trgovskih združenj pri izglasovanju sklepov o delitvi zbornice, kateri so pretili in vplivali pri izglasovanju teh sklepov, kar je izzvalo težko nezadovoljstvo med trgovskimi krogi na področju te zbornice.

3. Ali mislite kaznovati one organe zbornice, kateri so vedoma in po načrtu onemogočali osnovanje samostojne trgovske zbornice, ki so razveljavili nezakonito sklepe trgovskih združenj v tem vprašanju, ter kaj mislite ukreniti, da se v trgovski stan, ki danes preživlja težke prilike, povrne v poštenje, pravico in zakon?

Izvolite g. minister prejeti izraze mojega posebnega spoštovanja.

Glina, dne 10. VII. 1933.

Dr. Milan Metikoš, l. r., nar. posl.

Še enkrat Odondod

Dali ste odgovor gospod prijatelj; zelo lepo od Vas, da Vi pišete lepe članke in spoštujete obrtni stan nam je znano, pa znano nam je tudi zakaj, katere obrtnike in kako globoko posega Vaša ljubezen. Ste pač iz skupine, ki želi samo vladati in ukazovati. Najbrže Vam je malo neprijetno, recimo zelo nerodno, da se Vam je tudi že v marsičem voda skalila.

Pa mi vendar ne boš zameril prijatelj, če ti tudi kar po domače malo napišem. Veš pri nas je res nerodno, da nimamo „Obrtnika“ za leposlovno glasilo; veš obrtniki smo siromaki, ker nam še do besede ne pustite, če pa kaj v list napišemo, zopet odrekate sposobnost za pisanje, kljub temu pa slišite zelo dobro; samo razumete slabo.

Čudim se, da hočeš ščebetati, jaz bi Ti pa priporočal, ker se Ti premalo zdi razgovarjati — mogoče res nise vredni, da ti poljubim rob Tvoje obleke, vendar sem ti pa za Tvojo prijaznost hvaležen — s teboj malo pošepetati.

Menim, da je v Jugoslaviji več različnih listov, med temi so tudi obrtniški kakor „Obrtniški Vjesnik“, ki izhaja v Zagrebu, „Zanatlija“, ki izhaja v Beogradu itd. pa ste jih že prav tako lepo ogledali in razmrcvarili, kakor glodate nas.

No recimo, da ti tudi jeziček miglja, ne da bi se zavedal kaj govoriš, zadnjič si sklenil, da bodeš odgovarjal samo še na moška vprašanja. Zapisal si, da so za tebe debate končane ter da ne želiš več ščebetati; vendar pa je v zadnji številki „Obrtnega Vestnika“ zopet ena lepa katica o „Odondod“. Izgleda pa res ta „Odondod“ zelo mavrično pobarvana in sklesana kakor bi jo sestavljal kateri izmed starih branjevskih talentov. Ko pa se že hudujete na našo pisavo in se želite zaščititi pred šušmarji vašega jezika, Vam odkrito povemo, da nam ne bo nič žal za njega, če ga sploh popolnoma odstranite. Gospodje, ki čistijo slovenski jezik ter mu želijo dati pravo in razumljivo slovensko besedo, ne stikajo po časopisih in ne vprašujejo Vas za nasvete, temveč gredo oni med ljudstvo na deželo, kjer je zibelka prave domače slovenske besede. Če smo pa sinovi kmetskih mater in živimo od lastnega dela, nam boste morali pač pustiti vsaj trohico pravice do pisane besede. Prepričani ste popolnoma, da imate samo Vi pravico gosti; le za plesalce vam gre trda. Pomnite pa, da je

vsaka godba le nekaj časa lepa, Vaša je pa že zelo obrabljena in prazna.

Da si pa ne boš preveč belil glave gospod prijatelj, te kar lepo in ponižno vprašam, zakaj ti ni po volji, da tudi obrtniki kaj zapišemo? Zakaj praviš, da ne znamo pisati, kajti vsaj je uradno ugotovljeno, da v Sloveniji ni analfabetov. Vsekakor pa ne boste trdili, da je obrtništvo najslabši del naroda. Ne vem, kako se boš tukaj zmuznil, ko vendar dobro veš, da kamela ne more skozi šivankino uho. Zelo lepo je, da nas zaničuješ; saj menda nisi prvi in ne zadnji, ki mu poštena, odkrita domača beseda ne prija. Dobro je pognojeno; enkrat si gnojil kakor praviš, ampak takrat pošteno, toda pripomniti moram, da se v samem gnoju parazitira množica — pa še kakšni — le mirno jih čuvaj, mogoče jih boš kmalu rabil, ker ti je gotovo znano, da v sili še vrag muhe žre, kakor naš pregovor pravi.

No sedaj sva malo pošepetala, sedaj bodeva pa še malo poščebetala, kakor želiš. Samo, da mi tudi res po pravici odgovoriš, ponudil si mi prst, pa bi rad imel celo roko. Oprosti, če te malo več vprašam, kakor mi dovoljuješ, upam pa, ker ste z vsem dobro podkovani ter imate dovoljenje, da lahko v vsako štern'co pogledate, da nam pojasnite, kar v splošnem obrtništvo ne ve, vendar bi pa zelo rado vedelo. Predvsem pa Vas prosim za take odgovore, ki bodo imeli začetek in konec in ne kakor običajno, da je vse zmedeno in tako učeno spisano, da se ne moremo dobro razumeti. Kar po domače zapiši, mi obrtniki te bomo že zastopili, druge pa menda „prokleta“ malo briga, kako se obrtniki pogovarjamo, saj nam še vsak pisati ne pusti. Če me pa mogoče kaj ne boš razumel, pa povprašaj.

No takole: Razlike med $\frac{1}{5}$ in $\frac{1}{3}$ praviš da ne razumemo. Kako je pa potem tale stvar 500 industrijcev, 12.000 trgovcev in 32.000 obrtnikov, to je $32.000 : 500 = 64$ in $32.000 : 12.000 = 2.66$. Menda je prav ali ne. Morda boš rekel, da je 5.000 obrtnikov preveč, ker gostilničarji po obrtnem zakonu spadajo pod trgovce. Recimo, da je to res. Res pa ni; v ljubljanski zbornici imajo svoj obrtni odsek, to je v redu, nimajo pa 16 svetnikov napram zgornjim 500 industrijcem, kam spadajo; jaz vem, kam jih ti prištevaš, tega jaz ne vem, to mi torej povej? Kam sami želijo, to tudi ne vem, povej mi tudi to?

V zbornici so zaenkrat v obrtnem odseku, kaj praviš, ali je to prav? Jaz si takole predstavljam: Po zakonu so gostilničarji trgovci in spadajo v trgovski odsek.

Trdi se tudi, da so v zbornici trije samostojni odseki, obrtni, trgovski in industrijski. Zakaj torej gostilničarji nimajo samostojnega odseka, morda rečeš radi zakona. Ne vem, kateremu odseku so pod kuratelo? Jaz bi po moji pameti mislil takole, če je res za vse enako, bi bilo najbolj prav takole. Na vsak 1000 članov 1 svetnik. To bi bilo skupaj 45 svetnikov ali pa 4 odseki po 16 svetnikov je 64 svetnikov, sedaj po mojem mišljenju obstojajo 3×16 je 48. Ple-num bi bil sestavljen dobro 26 obrtnikov, 5 gostilničarjev, 12 trgovcev i. t. d., ali ne bi bila pravična razdelitev? To mislim bi bilo po sistemu sedanje lepe skupnosti v zbornici za TOI mogoče, vsaj po modernih volilnih metodah. Smatramo, da je tako pravično, ker tako so nas povsod učili. Dobro se še spominjam pred no-kako 26 leti, ko so bile občinske volitve v Ljubljani in je šlo le za 1 glas, in ali ti je znano, da je ravno neki obrtnik odločil kdo bo župan, pa dobro je odločil, dobrega župana smo imeli, no kakšnega mnenja si ti?

„Obrtni Vestnik“ z dne 1. januarja 1929 piše, kako je kritiziral g. Rebek ostro in stvarno zbornični proračun, osebno osebne izdatke, kjer je pred vsem protestiral proti zborničnim dokladom in naglasil, da je predpis v dveh letih dosegel preko 100% zvišanje. Tako je tudi dejal, da smo bili obrtniki uverjeni, da prispevamo najnižji odstotek k zbornični dokladi, po podatkih pa, ki jih je prejel, je dejal, plača industrija 28½%, obrt 34% in trgovina 40½% zbornične doklade. Ze lansko leto je povdaril, da smo protestirali proti zvišanju doklade, kljub temu, da je takratno zvišanje znašalo proti letu 1927. okrog 1.000.000 dinarjev. Še odločeneje pa je protestiral proti zopetnemu zvišanju, ki je znašalo napram onemu iz prejšnjega leta 1 milijon 715.000.— Din medtem, ko znaša zvišanje potrebščin le 761.360.— Din.

Posebno pa je naglasil in povdaril, da v poglavju potrebščin, v katerem so označeni prejemki, stvarne potrebščine in prispevki k pokojninskemu zakladu, kako visoke so te postavke, ki tvorijo režijo zbornice in katera vsota znaša 2.641.945.— Din, torej malo manj kot 50% celotnega pokritja in skoraj 55% vseh predvidenih potrebščin. Pri tem se je nehote spomnil, kako ostri kritiki od strani gospodarskih krogov so bili in so še danes podvrženi proračuni delavskega zavarovanja, kjer znašajo režijski stroški le okrog 19—20%. Dejal je, da od vseh uprav avtonomnih oblasti prav povsod zahtevamo štedenja in zopet štedenja, in gospoda ali ni tudi visoka zbornica korporacija, od katere smemo pričakovati, da bo v današnjem težkem času uvedla v svojo režijo in upravo štedenje i. t. d. i. t. d. — Res zdrava kritika, kajti kritika pravijo je dovoljena in tudi obrtništvo je dobilo na ta način malo pojma o zborničnih financah, ki jih je tedaj kritiziral g. Rebek.

Radi bi zvedeli tudi, kako je kritiziral g. Rebek letos — pa če tega ni storil, nam pa vsaj vi povejte, kako je s proračunom?

Kritika je zdrava lekcija in pa nam zato še vi eno o tem povejte.

Vedno ste očitali, da se beograjska obrtna zbornica vzdržuje od taks, mogoče ste pa tako dobri, da nam poveste, koliko prejme ljubljanska zbornica na taksah, ki jih sedaj prav tako plačujemo, kakor v Beogradu. Jaz vsaj tako mislim, ker je zdaj za vse zakon enak. Prijatelj, ti boš boljše vedel, koliko je resnice na tem?

Kaj pa mojsterske preizkušnje, kako pa je tam kaj razdeljeno, kdo ima največ od tega in če je sploh kritje? Zveza obrtnih združenj v Ljubljani je imela tudi fond za obrtniški dom. Ali ti je znano morda, koliko je zbornica temu fondu prispevala in koliko drugam. Kaj pa „Obrtniški Vjesnik“ iz leta 1932., broj 8. iz Zagreba in onih 15 točk — menda ena precej nerodna zadeva kajne, sicer pa odondod jo bo gotovo znal rešiti in ji priti do živega, ker pravi, da mu je veliko za resnično stvar in za malega obrtnika, kar upam, da nam nepristransko ugotovi in ne bo dal tega za klobuk, kakor nam on stare avtomobile priporoča, ki za klobuk navadnega zemljana sploh ne gredo.

Kaj praviš; kaj k teje stvari? Zbornično doklado plačuje vsak obrtnik, ravno tako kakor

Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

občinske davščine; pa občinski proračun je javno razgrnjen in o tem še časopisi pišejo ter ima določen rok za pritožbe, katere lahko stavi vsak davkopllačevalec, da je na ta način ja vsak davkopllačevalec obveščen o proračunu. Kaj praviš, kako bi se ta le stvar v zbornici uredila. Jaz pravim in mislim, da bi bilo prav tako, kakor pri občini, kaj?

Kakšnega mnenja si ti glede nevtralnosti uradništva v zbornici? Na primer zakon pravi, da imajo vse prisilne in prostovoljne organizacije prosto dano, da se izjavijo o sistemu zbornic, pa ti pride uradnik, ki je naučen in tam govori, kot bi mu hoteli kožo odreti kljub temu, da so gospodje vendar z zakoni in pravilniki zavarovani še bolj kot Gibraltar pred sovražniki.

Kaj se vam nič uradnik ne smili, ko je čez dan v zbornici, zvečer in pa ob nedeljah mora na zborovanja, kjer mora hvaliti in zagovarjati, kar je sam naredil in nas kot poštene vzdrževalce zbornice mrcvari in napada ter zaničuje, kakor bi bili zbornici v nadlego ter njeni izkoriščevalci. Govoril sem že z industrijalci, trgovci, gostilničarji, pa pravi vsak „fejst“ fantje ste, prav imate, če so že skoro po celi državi obrtne zbornice, zakaj da bi prav vi ne smeli imeti tega. Zmagali boste gotovo, samo težko stališče imate, to pa zato, ker vi nimate „hudiča“ za strica. Pa je res težko; ne vem če bi res kmalu smeli reči, saj si sami plačujemo, vsekakor pa ni več daleč menda od resnice, kaj misliš? Toliko za danes, prosil bi te, da mi na ta vprašanja, kolikor mogoče po vrsti odgovoriš, ampak čisto po resnici. Veš, moram gledati, da prideva v red. Zadnjič si rekel končano, nič več odondod. Veš, pa ti nisem popolnoma nič verjel, ker te že malo poznam. Saj se ti je beseda odondod že pred leti zapletala v ravno istih časopisih kakor danes. Kako sem imel prav, sledi iz tega, ker je bil odondod takoj v drugi številki še daljši, kakor takrat, ko si ti mislil, da si ga zaključil. Je pač vrag, če človek tudi v sanjah klepeta ali šebeta — ali kakor sem rekel, lepo po vrsti bova šla, pa uredila tako, da bodeš ti, kot bolj pameten preje odnehal, potem bom še jaz po pregovoru, kakor Nemeč pravi, „Der Gescheite gibt nach“. Vidiš, pa bo šlo. Nazadnje bom jaz razumel tvoje štrene, ti pa mojo kmečko besedo, pa če boš pametno odgovarjal, se ti bo posrečilo meni neumnost odpraviti, obrtništvu pa marsikaj pametnega povedati, če mi oblubiš, da boš poslušal moj nasvet. Nato pa postaneva lahko najboljša prijatelja, ki bova obrtništvu kaj dobrega povedala, priporočal bi pa, da ne bova pisarila tako nerodno, kakor nekateri šušmarstvo nerodno odpravljajo, to je, da jih je vsak dan več med nama, naj bo pa vsak dan manj.

Koledar DJO. Društvo jugoslovanskih obrtnikov za Dravsko banovino v Ljubljani, osrednji odbor izda tudi za leto 1934. ličen, priročen žepni koledar v malo povečani obliki, nakar že sedaj vse obrtništvu opozarjamo, da rezervira za sebe že vnaprej le koledar DJO. Ker bo naklada večja kot lansko leto po vseh došlih naročilih, opozarjamo tem potom posameznike, da si ga že vnaprej rezervirajo z ozirom na njega vsebino.

Opozarjamo pa tudi vse trgovce in obrtnike, ki žele v našem koledarju, čigar inserenti bodo imeli nedvomno velik uspeh, inserirati, da inserate takoj naroče pri upravi koledarja DJO, Borštnikov trg 1, ali pa pri vseh podružnicah DJO.

Prepričani smo, da bo naše obrtništvu segalo po tem koledarju, ker nam je dokaz že dejstvo, da smo lanskoletnega skoro po vsem prodali, čeprav smo začeli šele znova.

Vsak član DJO in obrtnik bo naročil le koledar, ki ga izda Društvo jugoslovanskih obrtnikov za Dravsko banovino v Ljubljani.

Delo okrožnega odbora in šušmarstvo

Okrožni odbor obrtniških združenj v Ljubljani zadnji čas zelo agilno razpošilja združenjem razne okrožnice, katere pa so si po njih vsebini skoro popolnoma slične. V svojih okrožnicah navaja, naj združenja pošljejo svoje predloge glede odprave šušmarstva itd. Takih predlogov in zahtev je bilo dostavljenih od združenj okrožnemu odboru kakor tudi zbornici toliko, da jih je menda zaenkrat dovolj. Poudarimo pa še enkrat, da šušmarstva ne bodemo nikoli zatrli, če se nemudoma ne izpremeni zakon sedaj, ko se govori o novelizaciji, in sicer tako, da kadar se šušmarja zaloti pri nepravilnem izvrševanju, da se mu ustavi takoj delo, zapleni orodje ter se ga občutno kaznuje. Kaznuje pa naj se tudi onega, kateri šušmarju delo odda, pa bo takoj konec šušmarstva. Ker danes boljše tozadevne rešitve ne more biti in je ne poznamo, prosimo, vzemite predlagano za resno in storite za obrtnika to delo, ker s tem boste ogromno pridobili obrtniškiemu stanu, nakar čaka že desetletja. Samo z okrožnicami bomo pa ostali tam, kjer smo bili.

Zbornica TOI v Ljubljani

Usojamo se Vas prositi za nekaj pojasnil. Za leto 1929. je bil Vaš proračun za 4.875.515.— Din, dohodkov, izdatkov pa 4.074.945.— Din, torej prebitok 800.750.— Din. Zakaj se je porabil ta znesek, ker ga v letu 1930. ne najdemo. Za zgornji proračun je plačalo obrtništvu 34%, torej cca 1.600.000.— Din. Koliko je sprejelo obrtništvu v letu 1929. bi prosili za pojasnilo.

V letu 1930. je dala Zbornica za zavod za pospeševanje obrti skupaj 450.000.— Din. Spomenica, ki jo je izdala zbornica pa omenja, da se je dalo za obrtništvu v istem letu 720.000.— dinarjev. Vendar pa pravi neko uradno poročilo dobesedno takole: „Od skupnega doslej zbranega fonda za pospeševanje obrti v višini 706.000.— Din je bilo do 10. septembra t. l. porabljenih 146.000.— Din.“ Tako torej v devetih mesecih se je porabilo 146.000.— Din, kako, kdaj in kam se je dalo v treh mesecih 560.000.— Din. So čudne številke, ki se nam ne zlagajo in bi prosili za točni odgovor.

Kakor se razvidi z nekimi spisov je zbornica za l. 1931. že v proračun vnesla samo 250.000.— Din za obrtno pospeševanje. Razlagamo si tudi, da je bilo za podpiranje trgovine votirano 447.000.— Din, za industrijo pa 120.000.— Din. Da ne bo nepotrebnih sporov, Vas prosimo o tem pojasnila.

Rabili bi tudi pojasnilo, če odgovarja račun za l. 1931. sledečim številkam. Osebnim prejemkim nameščencev v zbornici 1.563.351.— Din, nagrade, podpore in preskrbnine 49.200.— Din. Komu? Potni stroški 246.000.— Din. Prispevki k pokojninskemu zakladu (zakoniti prispevek 187.180.— Din), prispevek k potrebnosti za pokojnino, ki ni pokrita z dohodki pokojninskega zaklada 12.000 Din. Skupno preko 2.000.000.— Din, to se pravi, da so te zbornične številke čez polovico zborničnega proračuna, kar lahko trdimo, da je zbornični aparat veliko predrag.

Želeli bi pa, da nam bi zbornica postregla z jasnimi in točnimi proračuni za l. 1927., 1928., 1929., 1930., 1931., 1932. in 1933. in obračuni. Do tega vprašanja nas je privedlo različno šušlanje o zborničnem gospodarstvu, ker smo pa sami tudi plačevalci zborničnih doklad, pričakujemo, da boste naši prošnji ustregli.

(Za vsebino prednjega članka odgovarja pisec.)

II. VSEBANOVINSKI OBRJNIŠKI ZBOR
se vrši v nedeljo, dne 10. septembra 1933
v veliki dvorani hotela Union v Ljubljani.
OSREDNJI ODBOR DJO.

Obrtniški sestanek v Št. Vidu nad Ljubljano

V ponedeljek, dne 7. avgusta zvečer se je vršil v gostilni pri Jagru v Št. Vidu zelo dobro obiskan obrtniški sestanek, ki ga je sklicalo Društvo jugoslovanskih obrtnikov za Dravsko banovino v Ljubljani osrednji odbor. Na sestanku so se razmotrivali vsi važni obrtniški problemi ter so skoro vsi navzoči posegali v debato. Po poročilih funkcionarjev osrednjega odbora DJO je bilo sklenjeno ustanoviti podružnico DJO v Št. Vidu nad Ljubljano. V pripravljani odbor so bili izvoljeni sledeči obrtniki mojstri: Poličar, Zavodnik, Vrhovec, Doležal, Gregorin, Križnar, Medved, Zaletel, Kregar, Stepančič, Zalaznik in Senk. Pripravljani odbor si je nadel nalogo zbrati v društvo vse obrtnike iz Št. Vida in okolice, da bo tako mogoče v bodoče skupno organizirano nastopati za svoje stanovske interese.

Prireditve

Z Bleda. Opozarjamo vse one, ki so se namenili priti v nedeljo 20. t. m. na Bled, da se je morala prireditve velike obrtniške tombole odložiti na nedeljo dne 10. septembra vsled nepredvidenih tehničnih zaprek. Tombola se bo vršila v Sokolskem domu na Bledu.

Razstava dobitkov bo vsled preložitve otvorena v nedeljo, dne 20. avgusta v vili Thaler.

Iz pripravljanih del naj vam poročamo samo sledeče: Skupna vrednost dobitkov bo preseгла Din 20.000.—. Dobitki so samo obrtniški izdelki prvovrstne kvalitete. Med dobitki najdete zastopane vse obrtniške izdelke od navadnih izdelkov za kmetijstvo do oblačilnih in drugih finih izdelkov. Zlasti lepo bo zastopana naša tekstilna in lesna obrt. Skoro bomo lahko rekli, da bo razstava naših dobitkov obenem tudi razstava deložnosti blejskega in okoliškega obrtništvu.

Tablice za tombolo se bodo dobile v predprodaji na Bledu, v Radovljici, v Gorjah in pri naših tov. sodelavcih za ceno Din 3.—.

Naše tovariše v blejski okolici pa prosimo, da tudi oni sprejmejo vsak večje število tablic za predprodajo v krogu svojih znancev.

V Logatcu bo v nedeljo, dne 20. avgusta velika vrtna veselica s srečolovom, ki jo priredi tamšnja podružnica DJO na vrtu g. Muley. Čisti dobiček prireditve je namenjen za nabavo potrebne družstvenega inventarja in podporo onemoglim obrtnikom. K obilni udeležbi vabi odbor podružnice DJO v Logatcu.

V Dravogradu bo v petek, na praznik dne 8. septembra t. l. obrtniška veselica, ki se vrši na šolskem dvorišču s pestrim sporedom (srečolov, šaljiva pošta itd.). Opozarjamo na isto vse obrtništvu Dravske doline, da se je udeleži v obilnem številu. Za obilno udeležbo se priporoča odbor podružnice DJO v Dravogradu.

V slučaju slabega vremena se prireditve vrši nato v nedeljo, dne 10. avgusta.

Občni zbor podruž. društva jugosl. obrtnikov za drav. banovino na Vrhniki

V nedeljo dne 13. avgusta se je vršil ustanovni občni zbor podružnice DJO na Vrhniki, v prostorih tamkajšnje narodne šole, ob številni udeležbi obrtništvu (nad 70) ter zastopstvu osrednjega društva iz Ljubljane in podružnic iz Most pri Ljubljani ter Logatca. Občino Vrhniko je zastopal njen župan in lekarnar g. mag. pharm. Stanko Hočevar; navzoč pa je bil tudi šolski upravitelj na Vrhniki g. Alfonz Završnik. Občni zbor je s pozdravom na navzoče otvoril predsednik pripravljalnega odbora tov. Stanovnik Anton, krojaški mojster, nakar je prevzel vodstvo do izvolitve novega odbora zastopnik osrednjega odbora iz Ljubljane tov. Košak. Pri volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Stanovnik Anton, krojač, podpredsednik Petkovšek Janez, zidarski mojster; odborniki: Tišler Ivan, fotograf, Grom Ignac, mizar, mizar, Žitko Franc, kolarski mojster, Buh Ivan, podobar, Rotar Ignac, pek (vsi z Vrhnike), Podlipec Franc, krojač, Mala Ligojna, Fajdiga Ivan, kolar, Zaklanec, Mikuš Jožef, čevljar, Breg-Borovnica, Koren Janez, čevljar, Polhov gradec. Namestniki: Vintar Franc, mizar, Vrhnika, Fefer Frančiška, pletilja, Vrhnika. Nadzorstvo: Čepon Ivan, mizar, Verd-Vrhnika, Malavašič Vencelj, dimnikar, Vrhnika. Namestniki: Rožman Ivan, mizar, Vrhnika, Sušteršič Franc, ključavničar, Vrhnika. Članarina se je določila enaka, kot jo imajo ostale podružnice.

Pri raznoterostih je govoril še tovariš Pavčič, predsednik podružnice v Mostah, tov. tajnik osrednjega odbora Kunstler, kateri je priporočal

ZANATSKA BANKA

KRALJEVINE JUGOSLAVIJE A. D.

podružnica Ljubljana

Račun poštne hran.
št. 14.003

Gajeve ulica št. 6.

Telefon št. 30-20.

Daje obrtniške kredite na menice in vknjižbo z ugodnim odplačevanjem na obroke. Sprejema vloge na knjižlice in tekoči račun; rentni davek plača banka iz svojega. Izvršuje vse ostale bančne posle.

navzočim podpiranje lista „Obrtnik“. Tov. Rogelj je priporočal, da naj bi članstvo, ko je že zbrano, takoj poravnalo članarino, čemur so se obrtniki v pretežni večini takoj odzvali.

G. šolski upravitelj Alfonz Završink je v izpodbujevalnih besedah toplo pozdravil zborovalce ter poudarjal potrebo čim tesnejših stikov med šolo in obrtništvom. Posebno z veseljem so pa sprejeli zborovalci besede g. upravitelja, ko je dejal, da jim je šolski hram vedno na razpolago.

Vrhniški župan in lekarnar g. mag. pharm. Stanko Hočevar je želel novemu društvu mnogo uspeha pri izvajanju začrtanega programa. Obema zastopnikoma se je zahvalil tov. podpredsednik Košak, za njih izvajanja.

Tov. Vilar, predsednik podružnice v Logatu, pa je poudaril naj vsi navzoči povedo onim, ki se zbora niso udeležili, kaj je namen in cilj novoustanovljenega društva.

Po 3 urnem uspelem zborovanju je novoizvoljeni predsednik tov. Anton Stanovnik zaključil uspeli društveni občni zbor, ki je zopet nov člen več v verigi DJO.

Obrtniški zbor v Mariboru se je vršil v nedeljo, dne 13. avgusta t. l. in katerega so sklicali okrožni odbori obrtniških združenj. V podrobnosti tega zborovanja se ne bomo spuščali, ker je bilo obrtništvu na tem zborovanju zapostavljeno od prirediteljev samih, kateri so vabili obrtništvu na zborovanje, tam jim pa niso dali besede. Govorili so le pripravljeno govorniki, debat pa ni bilo dopuščenih nikakih. Sprejeta je bila na kraju tudi nekaka resolucija, katere pa ne moremo objaviti, ker nam je niso doposlali. Konstatiramo le to, da je bilo obrtništvu s postopanjem prirediteljev glede tega, ke se mu ni pustilo govoriti, skrajno nezadovoljno. Potem pa še tole, ker so Okrožni odbori že del oblasti, bi bili sami v stanu napraviti gotove ukrepe proti šušmarjem. Zanima nas, kaj se bo tozadevno sedaj pokrenilo glede odprave šušmarstva, ko se bo noveliral obrtni zakon.

Šušmarstvo napreduje

Mlekarska centrala v Bohinjski Bistrici popravlja in renovira svoja poslopja. Njen predsednik je g. župan Fran Mavrič, kateri je oddal tudi vsa dela v izvršitev. Mizararska dela pa si je g. župan dovolil oddati 20letnemu g. Rozmanu iz Polja, kateri prav pridno šušmari, zato pa ne plača nobenega davka. Tukajšnji mizarji pa stradajo kruha in čakajo brez dela davčnega izterjalca, da jim zarubi, kar še ni, ker težko plačajo javne davke.

Pripomnim, da bi tega ne bilo, ako bi bili obrtniki združeni v Društvu jugoslavskih obrtnikov in tako združeni nastopali proti šušmarjem in proti visokim davkom. Mislim, da bi tudi župan kot poznavalec zakonov to moral vedeti, da se taka dela ne oddajajo šušmarjem. Pa še drugič kaj.

A. R.

Časopisi in literatura

„Zanatlija“ z dne 6. avgusta št. 32 (Beograd), prinaša zanimive članke, kateri obravnavajo obrtniški pokret in delo: „Stvaranje zanatlijske stališke svesti“, „Kalkulacija“, „Svoj svome“, „Protiv kartela hartije i visoke zaštitne carine“, „Zanatlijski pokret“, „Privredni život“, „Politički pregled“ ter druge manjše članke in obvestila.

„Obrtnički Vjesnik“ z dne 5. avgusta t. l. št. 32 (Zagreb), prinaša članke tičooče se obrtništvu. Zelo zanimivi članki so: „Važnost zanatske štampe“, „Suvišna društva posredovanja izmedju dužnika i vjerovnika“, „Zanatska izložba u Sisku“, „Zanatsko-zadruška propaganda“, „Konferencija u Obrtnoj oblasti“, „Kučarinski porez“, „Pitanje posebne trgovačke komore u Zagrebu“, „Državna Obrtna škola u Zagrebu“, „Prva godišnja glavna skupština okružnog odbora zanatskih udruženja u Sremski Mitrovici“, „Pitanje sniženja električne struje“, „Nepravilnost natpisa nad radnjama“, „Privreda“, ter vesti zanatskih komor u Zagrebu in Osijeku, ter še druga obvestila in savezne vesti.

„Obrtnički Vjesnik“, z dne 12. avgusta št. 33 (Zagreb), prinaša važne članke, tičooče se obrtništvu in njega pokreta: „Opasnost od kartela“, „Što

je zanatlijsko, neka se daje pod upravu zanatlijskima“, Likvidacija Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“, „U Ljubljani bi imala ostati zajedniška komora“, „Konferencija privrednika u Zagrebu“, ter vesti zanatskih komor u Zagrebu i Osijeku.

Razno

Konferenca tajnikov obrtniških zbornic in revizija obrtnega zakona. V namenu, da se bo obrtni zakon pravilno izvedel in ker se pripravlja v ministrstvu za trgovino in industrijo predlog za dopolnila k Obrtnemu zakonu, se sestanejo radi tega v nedeljo, dne 20. avgusta ob 9. uri dopoldne v prostorih obrtne zbornice v Beogradu vsi tajniki obrtniških zbornic in obrtnih odsekov skupnih zbornic, kjer bodo vsestransko predelali tozadevno enotno snov.

Predložitev pravih ponudb za državne nabave in onemogočitev cenenih ponudb. V par slučajih se je doslej ministerstvo financ prepričalo, da se s ponudbami za državne dobave, o katerih govori člen 79. točka 5. pravilnika o delu in odseku računovodstva pri ministertvuh o računskih službah, vrše zlorabe na ta način, ker se oblastem predlagajo takozvane uslužne ponudbe, to je ponudbe (običajno 3, a včasih tudi več), od katerih je samo ena pravilna, medtem, ko so ostale fiktivne in predložene samo s tem namenom, da se le enemu pravemu ponudniku formalno omogoči delo. Radi tega trgovci in obrtniki dajo medsebojno bianko podpisane formularje papirja, na katerih pozneje oni, ki hoče dobiti delo, izpolni ponudbe po svoji volji, pa jih tudi sam predložijo dotični oblasti skupno s svojo ponudbo. V vsakem takih odkritih slučajih je bilo ugotovljeno, da so bile cene mnogo višje od dnevnih cen. S takimi ponudbami ni oškodovana samo država, temveč tudi vsi oni podjetniki, kateri se ne poslužujejo tega nedopuščenega posla, ker do dela ne morejo priti. V namenu prekinitve te nemoralne in škodljive prakse se javlja v vednost in znanje vsem trgovcem in obrtnikom, da bo ministerstvo financ vsakega, za katerega se prepriča da je dal, ali da se je poslužil uslužne ponudbe, izključilo po čl. 99. zakona o državnem računovodstvu od prisostvovanja pri državnih dobavah in prodajah na celem teritoriju kraljevine Jugoslavije, pa naj si bo to najmanjša ponudba.

Pomembna okrožnica karlovaškim podjetjem. Socialni odsek Mestnega načelstva v Karlovcu je poslal vsem trgovskim in industrijskim podjetjem, ki zaposlujejo veliko število delavcev, poziv, naj zaposlijo kvalificirane delavce, kjer to zakon posebno predpisuje, ter da se naj čim manje zaposlujejo oni domači delavci, ki so maloposestniki ali če že imajo svoj kruh.

Izmena člena 37. zakona o neposrednih davkih z ozirom na povišanje 3% zgradarine na 6% in 12%. Na mnogobrojna vprašanja, za katere zgradbe se računa povišana 6% in za katere 12% zgradarina, se ponovno objavlja: Zakon o naknadnih in izrednih kreditih pri državnem proračunu za l. 1932./33. § 9. zakona o naknadnih in izrednih kreditih v budžetu državnih dohodkov in izdatkov za l. 1932.—33. je izmenjen po členu 37. II. odstavek 1. Zakona o neposrednih davkih tako, da se črta „3%, t. j. 3 Din od 100.— Din“ in postavlja: za zgradbe, katere so postale obvezane davku do 31. decembra 1931. leta „6%, t. j. 6.—dinarjev“, a za zgradbe, ki so postale obvezane davku po tem roku „12%, t. j. 12 Din“. Ker je imenovani zakon stopil v veljavo 26. decembra 1932. se bo gornja odredba v pogledu obdavčitve novih zgradb izvršila ob priliki določitve zgradarine všteto od 1. januarja 1933 naprej.

Pravilnik o postavljanju poslovdje na podlagi § 14. obrtnega zakona je izdal minister za trgovino in industrijo. V pravilniku so našete obrti, pri katerih je potreba postaviti poslovdjo obrtem, ki jih vodijo vdove. Pravilnik velja od časa, ko je bil objavljen v Službenih novinah, kar se je zgodilo pred par dnevi.

Otvoritev zanatskega doma v Beogradu. Uprava novega obrtniškega doma je sklenila, da se vrši otvoritev in blagoslovljenje novega obrtniškega doma, ki je v okras Beograda ter ponos obrtništvu vse države, v sredo dne 6. septembra t. l. na rojstni dan Nj. Vel. prestolonaslednika Petra. Novi obrtniški dom je postavljen na vogalu Hilendarske in Poincarejeve ulice. Dom bi bil že preje otvoren, pa se je zavlekla otvo-

ritev vsled tega, ker ni bilo mogoče urediti preje notranjosti ter bo oprava za svečano dvorano in veliko dvorano gotova šele do tega časa.

Že sedaj opozarjamo vse naše obrtništvu na ta dan, ko bo svečano otvoren in blagoslovljen obrtniški dom v Beogradu. Podrobnosti o stavbi priobčimo pozneje.

Dunajske banke so znižale obrestno mero. Na inicijativo avstrijske vlade so dunajske banke sklenile, da znižajo obrestno mero od 12% na 9½%, torej za več kot ¼. Znižanje velja za kredite pred vsem gospodarskim krogom.

Revizija vseh rudarskih koncesij v državi. Ministerstvo za šume in rudnike pripravlja revizijo vseh rudarskih koncesij ter prostih in izključljivih pravic. Posednikom vseh rudarskih pravic, kateri niso odgovorili obvezam rudarskega zakona, bodo odvzete pravice ter se bodo izdale le novim interesentom.

Ogenj na zagrebškem velesejmu. V ponedeljek, dne 7. t. m. je izbruhnil požar na zagrebškem velesejmu. V severozapadnem delu sejma, kjer se nahaja paviljon tvornice pahištva Skaberne. Paviljon je bil poln pahištva. Posebni požrtvovalnosti gasilcev se more zahvaliti, da je požar bil skoro lokaliziran. Opasnost je bila zelo velika, da zgori cel velesejm in da se vnamejo še sosedne zgradbe. Vzrok požara od sedaj še ni pojasnen. Škoda povzročena od požara znaša do 180.000.— Din; paviljon g. Skaberne je bil zavarovan.

Velik upadek avtomobilskega prometa v Zagrebu. Po zadnji registraciji avtomobilov je zelo padel zagrebški ulični avtomobilski promet. Prav za prav ni mnogo voz izven mesta, vendar pa so drugi vzroki, kakor cena bencina, maže itd. mnogo vplivali na to, da se posamezniki manje vozijo z lastnimi avtomobili, katere raje drže v garažah. Ulični avtomobilski promet je padel po oceni prometnega odseka za 60%.

Dobave in licitacije

Dobave. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 24. avgusta t. l. ponudbe glede dobave električnih struioimov.

Prodaja lesa na veleposestvu Turjak se bo vršila potom ofertne licitacije dne 25. avgusta t. l. ob 9. uri dopoldne pri začasni državni upravi razlaščenih veleposestniških gozdov v državni Stari trg. 34.

Dne 29. avgusta t. l. se bo vršila pri Upravi državnih monopolv v Beogradu licitacija glede dobave 466 m³ bukovih drv, 90.000 kg trboveljskega premoga in 80.000 briketov.

Prodaja lesa. Dne 30. avgusta t. l. se bo vršila pri Direkciji šum brodske imovne občine v Vinkovcih prodaja hrastovega lesa. Ponudbe je vložiti do 11. ure dopoldne na dan licitacije.

Direkcija šum kr. Jugoslavije v Ljubljani sprejema do 1. septembra t. l. ponudbe glede prodaje lesa.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 6. septembra t. l. ponudbe glede dobave 1 električnega motorja in stikala.

Izvozniki in trgovci s semenjem — pozor! V „Službenih Novinah“ br. 162, stran 840 z dne 20. julija t. l. je priobčeno rešenje ministertva za poljedelstvo št. 34769. To rešenje se nanaša na dopolnitev pravilnika o kontroli semen kulturnih biljk in sicer glede stavljanja atesta na seme lucerne in rdeče detelje, pridelane v naši državi in prečiščene na strojih „Trifolin“.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Iz uredništva

Opozarjamo vse dopisnike in vodstva podružnic DJO, da sigurno pošiljajo svoje prispevke za list najkasneje do vsakega ponedeljka zvečer pred izdajo lista, ako tega prej ne morejo. Sicer smo primorani prispevke odložiti za prihodnjo številko.

Prosimo, da to upoštevate radi reda in pa zato, ker se s tem tisk samo podraži. Obenem prosimo vse dopisnike, da se vedno s polnim naslovom podpišejo v člankih, ki jih pošiljajo uredništvu za objavo v listu.

Tiskali J. Blasnik nast., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

Obrtna banka v Ljubljani

Centrala: Kongresni trg 4

Podružnica: Ljutomer

Telefon št. 2508

Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 12.051

Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodneje, vezane vloge po dogovoru primerno više